ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **J. M.,** proti žalovanému: **Generální finanční ředitelství,** se sídlem Lazarská 7, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2015, č. j. 8 Af 40/2013 – 36,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2015, č. j. 8 Af 40/2013 – 36, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2015, č. j. 8 Af 40/2013 - 36, bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva financí (dále jen „ministerstvo“) ze dne 16. 5. 2013, č. j. MF - 42036/2013/3901, a věc byla vrácena Generálnímu finančnímu ředitelství (dále jen „stěžovatel“) k dalšímu řízení. Rozhodnutím ministerstva byla zamítnuta žádost žalobce (dále jen „účastník řízení“) podle ust. § 55a zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), o prominutí zbývající části penále na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1997 ve výši 14.729.804 Kč. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že o žádosti v souladu s ust. § 264 odst. 6 zákona č. 280/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), rozhodovalo ministerstvo, ale podle daňového řádu již rozhodování o těchto žádostech do pravomoci ministerstva nespadá. Proto jako žalovaný vystupuje stěžovatel. Městský soud pak dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z něj v rozporu s § ust. 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, není zřejmé, z jakých důvodů nebylo vyhověno žádosti účastníka řízení o prominutí penále z důvodu tvrdosti zákona, resp. ministerstvo se s argumentací účastníka řízení řádným způsobem nevypořádalo.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, ve které namítal, že ve výrokové části napadeného rozsudku je uveden jako žalovaný, ačkoliv zrušované rozhodnutí je rozhodnutím ministerstva. Přesto, že městský soud v odůvodnění rozsudku odkázal na ust. § 264 odst. 6 daňového řádu, na tento případ je neaplikoval a nesprávně tak začal jednat se stěžovatelem. Městský soud pravděpodobně odkazoval na zákon č. 267/2014 Sb., kterým byl s účinností od 1. 1. 2015 novelizován daňový řád o ust. § 259a až 259c. Tato ustanovení nově upravují pravomoc orgánů finanční správy rozhodovat o žádostech o prominutí příslušenství daně, jenž do té doby nebyla v daňovém řádu upravena. Pokud se městský soud při určení pasivní legitimace opíral o ust. § 259a a § 259b daňového řádu, která upravují pravomoc správce daně (podle současné organizační struktury finančních úřadů) promíjet příslušenství daně, poukázal stěžovatel na to, že se citovaná ustanovení použijí pouze u příslušenství vzniklého po 1. 1. 2015. Nově inkorporovaný procesní i kompetenční režim nelze vztahovat na příslušenství vzniklé před 1. 1. 2010. Současná úprava promíjení příslušenství daně je i z hlediska důvodů a podmínek promíjení odlišná od úpravy obsažené v zákoně o správě daní a poplatků. Toto potvrzují i přechodná ustanovení zákona č. 267/2014 Sb., která uvádí, že žádat správce daně o prominutí penále či úroku z prodlení je možné pouze u příslušenství vzniklého ode dne účinnosti této novely. K žádostem podaným a příslušenství vzniklému před tímto okamžikem se citovaný zákon nevyjadřuje. Lze tedy mít za to, že předešlá řízení budou dokončena orgány k tomu dosud příslušnými a za podmínek předchozí právní úpravy. Žádost o prominutí penále ve výši 14.729.804 Kč podal účastník řízení na ministerstvu dne 10. 7. 2006, tedy za účinnosti zákona o správě daní a poplatků. Předposlední rozhodnutí ministerstva o této žádosti bylo zrušeno rozsudkem městského soudu ze dne 9. 8. 2012, č. j. 10 Af 56/2010 – 60. Další řízení o prominutí bylo tedy vedeno již za účinnosti daňového řádu, avšak v době, kdy neexistovala zákonná úprava promíjení příslušenství daně. Napadené rozhodnutí vydalo opět ministerstvo. Jak i městský soud v napadeném rozsudku uvádí, na tyto situace dopadá ust. § 264 odst. 6 daňového řádu. Toto přechodné ustanovení daňového řádu ukládá i nyní ministerstvu pokračovat po vydání zrušujícího rozsudku soudem v řízení o žádosti účastníka řízení podané v roce 2006. Existence nové úpravy promíjení příslušenství daně na způsobu ukončení řízení o dříve podaných žádostech nic nemění. Z výše uvedeného vyplývá, že orgánem, který má dále pokračovat v řízení o žádosti účastníka řízení o prominutí příslušenství daně je ministerstvo, které je tak orgánem pasivně legitimovaným v soudním řízení. Nebyla proto naplněna jedna z podmínek řízení, když napadený rozsudek byl vydán vůči stěžovateli jako žalovanému, který není v řízení pasivně legitimován. Rozsudek městského soudu je tedy nezákonný. S ohledem na uvedené důvody proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě podané kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 69 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.

Podle obsahu správního a soudního spisu účastník řízení podal dne 10. 7. 2006 žádost o prominutí penále na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1997. O této žádosti rozhodlo ministerstvo v souladu s ust. § 55a odst. 1 zákona o správě daní a poplatků tak, že ji zamítlo. Rozsudkem městského soudu ze dne 9. 8. 2012, č. j. 10 Af 56/2010 – 60, bylo rozhodnutí ministerstva zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Ministerstvo žádost účastníka řízení znovu posoudilo a opět ji zamítlo. Účastník řízení podal proti tomuto rozhodnutí žalobu a jako žalovaný správní orgán označil ministerstvo. Městský soud pak následně s ministerstvem jednal jako se žalovaným, tj. zaslal mu kopii žaloby s tím, aby se k ní ve stanovené lhůtě vyjádřilo, což ministerstvo učinilo, dále mu zaslal informaci o složení senátu včetně výzvy podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. a žádost o předložení správního spisu. V napadeném rozsudku však městský soud bez dalšího označil jako žalovaného stěžovatele, jemuž také věc vrátil k dalšímu řízení.

Podle ust. § 264 odst. 6 daňového řádu žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně, žádosti o prominutí daňového nedoplatku, žádosti o posečkání daně nebo její zaplacení ve splátkách, které byly podány podle dosavadních právních předpisů a které nebyly vyřízeny do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se posoudí podle podmínek obsažených v dosavadních právních předpisech.

V daném případě podal účastník řízení žádost o prominutí penále v roce 2006, tj. za účinnosti zákona o správě daní a poplatků, a tato nebyla do 1. 1. 2011, kdy nabyl účinnosti daňový řád, vyřízena. V souladu s citovaným ustanovením daňového řádu proto musí být žádost po zrušení zamítavého rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení posouzena podle zákona o správě daní a poplatků. Jak vyplývá z jeho ust. § 55a odst. 1 je orgánem příslušným k vyřízení žádosti o prominutí penále ministerstvo. Z výše uvedeného proto vyplývá, že orgánem, který má pokračovat v řízení o žádosti účastníka řízení o prominutí penále, je ministerstvo, které je proto také i orgánem pasivně legitimovaným v řízení o žalobě podané účastníkem řízení. Z tohoto důvodu měl být v záhlaví napadeného rozsudku označen jako žalovaný ministerstvo, neboť bylo správním orgánem, který rozhodl v posledním stupni a jeho působnost vzhledem k přechodnému ust. § 264 odst. 6 daňového řádu nepřešla na jiný správní orgán. Městský soud však jako žalovaného nesprávně označil stěžovatele, aniž by tento postup měl oporu v jakémkoliv právním předpise a v odůvodnění rozsudku pouze obecně uvedl, že *„podle daňového řádu z roku 2009 však již rozhodování o těchto žádostech do výlučné pravomoci Ministerstva financí nespadá, proto jako žalovaný vystupuje Generální finanční ředitelství.“* Skutečnost, že městský soud v písemném vyhotovení rozsudku označil za žalovaného stěžovatele, který je jiným správním orgánem, než se kterým soud po celou dobu řízení jednal a který byl také pasivně legitimován, a tomuto nepříslušnému správnímu orgánu vrátil věc k dalšímu řízení, je vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z výše uvedeného důvodu je kasační stížnost důvodná, a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. ledna 2016

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu